

Principiile de la Paris

Prin Rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (ONU), nr. 48/134 din 20 decembrie 1993, au fost adoptate [Principiile de la Paris](#). Aceste principii ar trebui să ghideze înființarea și buna funcționare a instituțiilor naționale create pentru apărarea drepturilor omului.

Aceste principii fac referire la:

- Atribuții
- Componentă
- Independență

Principalele atribuții ale instituțiilor de drepturile omului sunt prezentate în articolul 3 al Principiilor de la Paris. Aceste instituții ar trebui să întocmească și să prezinte, la cerere sau din oficiu, opinii, recomandări, propuneri și rapoarte cu privire la orice probleme referitoare la promovarea și protecția drepturilor omului, în principal cu referire la următoarele domenii:

- a) orice dispoziții legislative sau administrative - în această privință, instituția națională examinează legislația și dispozițiile administrative în vigoare, precum și propunerile de

- proiecte de lege, și face recomandările pe care le consideră adecvate pentru a se asigura că aceste dispoziții sunt conforme cu principiile fundamentale ale drepturilor omului;
- b) recomandă adoptarea unei noi legislații, modificarea legislației în vigoare, precum și adoptarea sau modificarea unor măsuri administrative, în cazul în care este necesar;
 - c) orice situație de încălcare a drepturilor omului;
 - d) rapoarte privind situația națională în ceea ce privește drepturile omului în general, precum și cu privire la aspecte mai specifice;
 - e) semnalează situații de încălcare a drepturilor omului și face propuneri de inițiative pentru a pune capăt unor astfel de situații.

De asemenea, aceste instituții ar trebui să promoveze și să asigure armonizarea legislației naționale, reglementărilor și practicilor cu instrumentele internaționale privind drepturile omului la care statul este parte; să încurajeze ratificarea instrumentelor mai sus menționate sau aderarea la aceste instrumente; să contribuie la promovarea drepturilor omului în școli, universități și cercurile profesionale și să contribuie la creșterea gradului de conștientizare publică, în special prin informare și educare și prin relația cu mass-media.

Cu privire la **componenta instituțiilor** de drepturile omului, membrii acestor instituții trebuie să fie numiți prin alegere sau alt mod, în conformitate cu o procedură care oferă toate garanțiile necesare pentru a asigura reprezentarea pluralistă a societății civile, într-o manieră care să permită o cooperare efectivă cu reprezentanți ai:

- a) Organizațiilor non-guvernamentale active în domeniul drepturilor omului și a eforturilor de combatere a discriminării rasiale, sindicatele, organizațiile sociale și profesionale, de exemplu, asociațiile de avocați, medici, jurnaliști și oameni de știință;
- b) reprezentanți din sfera religioasă și filosofică;
- c) universităților și experților calificați;
- d) parlamentului.

În vederea asigurării **independenței** acestor instituții ele trebuie să dispună de o infrastructură care să fie adaptată la buna desfășurare a activităților sale, în special o finanțare adecvată. Scopul

acestei finanțări ar trebui să îi permită să aibă propriul personal și sediu, pentru a fi independent de Guvern și să nu fie supuse controlului financiar, care ar putea afecta independența.

Pentru a se asigura un mandat stabil pentru membrii acestor instituții, fără de care nu poate exista nici o independență reală, numirea lor se face printr-un act oficial, care stabilește durata specifică a mandatului. Acest mandat poate fi reînnoit, cu condiția să se respecte principiul pluralismului reprezentării.

La nivelul ONU funcționează și un comitet internațional însărcinat cu coordonarea activității organizațiilor naționale de protecția și promovarea drepturilor omului. În cadrul acestui comitet funcționează un subcomitet responsabil cu acreditarea instituțiilor naționale de drepturile omului. Acesta evaluează în ce măsură instituțiile naționale respectă principiile de la Paris și le oferă note de la A la C, iar la 31 mai 2014 cele 106³ instituții acreditate aveau următoarele note:

- (A) 71 instituții care funcționează în conformitate cu Principiile de la Paris și au calitatea de membru în cadrul acestui comitet;
- (B) 25 instituții care funcționează în conformitate parțială cu Principiile de la Paris și au calitatea de membru observator;
- (C) 10 instituții care nu respectă principiile de la Paris, și nu au calitatea de membru și nici un drept ce decurge din calitatea de membru, dar pot totuși participa la întâlniri ale comitetului doar la invitație.

În efectuarea acestor evaluări, Subcomitetul ONU pentru acreditarea Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului, analizează cu precădere dacă respectivele instituții:

- Au un mandat general de respectarea a drepturilor omului;
- Beneficiază de autonomie față de stat;
- Au independența garantată prin Constituție sau lege de organizare;
- Respectă principiul pluralismului;
- Au suficiente resurse;
- Au atribuții de investigare adecvată